

Til Sundhedsministeriet

København, 5. januar 2022

Høringssvar fra Dansk Folkeoplysnings Samråd vedr. Redegørelse til Folketinget om anvendelse af epidemiloven

Dansk Folkeoplysnings Samråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovennævnte redegørelse. Vi har følgende bemærkninger til redegørelsen:

1. Epidemikommissionens sammensætning

Vi har, som aktører i folkeoplysningen, oplevet at vores område desværre ofte er blevet særligt hårdt ramt af corona-restriktionerne. Vi oplever det både som en manglende anerkendelse af kulturområdets betydning for samfundslivet og for borgernes trivsel, men også som konkurrenceforvridende, bl.a. i form af at private aktører, som udbyder samme tilbud som vi i folkeoplysningen, ikke har været udsat for samme grad af restriktioner, som vi har. Og dette på trods af, at smitten i folkeoplysningen har været meget lav. Vores oplevelse er, at der er en mangel på professionel indsigt i kulturlivets vilkår og betydning og måske også en manglende politisk anerkendelse af vores felt.

Vi foreslår derfor, at epidemikommissionen udvides med et medlem, som er udpeget af sundhedsministeren efter indstilling fra kulturministeren – som med de øvrige medlemmer, der er udpeget efter indstilling fra hhv. erhvervsministeren, finansministeren, justitsministeren, mm. Dette vil forhåbentlig føre til en større opmærksomhed på og anerkendelse af kulturområdet i forbindelse med anbefaling af restriktioner i fremtiden.

2. Parlamentarisk kontrol

Vi støtter ideen, som nævnes i redegørelsen, om at offentliggøre Epidemikommissionens indstillinger på kommissionens hjemmesiden med henblik på så stor gennemsigtighed og så intuitiv en løsning som muligt for borgerne.

3. Offentlige høringer

Vi har, som høringspart, konkret erfaring med at bekendtgørelsesudkast ikke er blevet sendt i høring, inden de er blevet vedtaget. Det anser vi som både et demokratisk og et praktisk problem. Det har i flere tilfælde betydet, at bekendtgørelserne har indeholdt elementer, som med fordel

kunne have været justeret inden de trådte i kraft. Dette har givet os ekstra meget arbejde og meget overflødig kontakt med Kulturministeriet.

Det anføres i redegørelsen, at sektorpartnerskaberne har været et godt alternativ til høringer. Vi er enige i, at sektorpartnerskaberne er gode og har været nyttige. Dem ser vi gerne fortsætte også som mere generelle samarbejds- og orienteringsrum. Men de kan og bør aldrig blive en erstatning for egentlige høringer. Det vil udgøre et demokratisk problem. Møderne i sektorpartnerskaberne er ofte korte, og der er rigtig mange mennesker, der gerne vil til orde. Man har kun ordet i kort tid og nogle når slet ikke at få deres budskaber frem.

4. Fastsættelse af restriktioner for fire uger ad gangen

I redegørelsen foreslås det, at restriktionernes gyldighed kunne forlænges til som udgangspunkt at gælde for 6 eller 8 uger i stedet for 4 uger, som det gælder nu. Begrundelsen for denne anbefaling er, at det tager tid at forberede forlængelser af restriktioner, hvorfor dette arbejde ofte allerede påbegyndes ved starten af restriktionsperioden. Vi forstår hensigten, men vi er uenige i, at gyldighedsperioden forlænges. Det er af største vigtighed, at vi kun indfører restriktioner i samfundslivet, når det er bydende nødvendigt. Vi frygter, at en forlængelse af gyldighedsperioden til 6 eller 8 uger vil medføre, at nogle restriktioner fastholdes unødigt længe, selv om der ikke er faglig grund til det. Udfordringen med at det tager tid at forberede forlængelser bør derfor løses ved at dette arbejde smidiggøres.

5. Den decentrale resortfordeling ved visse restriktioner

I redegørelsen anføres det, at den enkelte resortminister efter forhandling med sundhedsministeren kan fastsætte regler om restriktioner. Dette betyder, at der ofte, når restriktionerne er de samme for flere resortområder, udarbejdes mange bekendtgørelser for de samme restriktioner. Konsekvenser bliver i nogle tilfælde, at bekendtgørelsesteksterne er forskellige. Dette har vi konkret erfaring med i Dansk Folkeoplysnings Samråd, idet vores medlemmer spreder sig over flere ministerier, men at nogle af disse opererer på de samme fysiske lokaliteter. Et eksempel er aftenskoleaktivitet, som ligger under Kulturministeriet, mens aktivitet på voksen-/efteruddannelsesområdet ligger under Undervisningsministeriet. Det betyder konkret, at der har været eksempler på forskellige bekendtgørelsestekster for lignende aktiviteter på de samme lokaliteter.

Vi støtter som sådan ideen om at den enkelte resortminister kan fastsætte regler om restriktioner, da dette øger sandsynligheden for at ministeren henter faglige input fra sit eget resortområde. Vi mener samtidig at det er uheldigt, at vores medlemmer underlægges forskellige konkrete regeludformninger. Vi opfordrer derfor til en bedre koordinering de forskellige ministerier imellem inden udstedelsen af bekendtgørelserne. Dette – kombineret med at bekendtgørelsesudkastene

altid bør sendes i høring – ville gøre vores arbejde meget mere smidigt og intuitivt, og det vil skabe et stærkere demokratisk mandat for regelsætningen.

5. Adgangen til at fastsætte visse restriktioner ved alment farlige sygdomme

Vi støtter ikke ideen om at gøre det muligt at fastsætte restriktioner ved kategorien ”alment farlige sygdomme”. Vi er, som folkeoplysningsaktører og dermed som demokratisk vagtværn, meget opmærksomme på ikke at indskrænke borgernes frihed mere end allermest nødvendigt. Vi mener, det bliver en glidebane, hvis vi begynder at udvide grænserne for, hvornår kriterier, som begrænser borgerens frie udfoldelse, kan indføres. Derfor vil vi fra et folkeoplysningsperspektiv advare imod at indføre dette forslag.

5. Adgang til behandling af patientoplysninger

I tråd med det ovenstående, støtter vi heller ikke ideen om at udvide muligheden for indhentning og samkøring af patientoplysninger til også at gælde, når en sygdom er alment farlig og ikke kun samfundskritisk. Igen er vores argumentation herfor at værne om borgerens frihed og ejendomsret over egne personoplysninger. Vi mener, det er en glidebane, hvis vi begynder at udvide kriterierne for, hvornår personoplysninger kan indhentes. Vi advarer derfor også fra et folkeoplysningsperspektiv imod at indføre dette forslag.

Med venlig hilsen

Carolina Magdalene Maier
Carolina Magdalene Maier
Sekretariatschef